

PRIM MINISTRU

465
1305 2020
297 29.05.2020

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru completarea Ordonanței de urgență nr. 1/1999 privind regimul stării de asediu și regimul stării de urgență*, inițiată de deputat USR Silviu Dehelean împreună cu un grup de parlamentari USR (Bp.143/2020, L 297/2020)

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare completarea *Ordonanței de urgență nr. 1/1999 privind regimul stării de asediu și regimul de urgență, cu modificările și completările ulterioare*, cu un nou articol, art. 31, în sensul majorării cu o pătrime a limitelor speciale de pedeapsă în cazul infracțiunilor¹ de corupție și de serviciu săvârșite pe perioada stării de asediu sau urgență.

¹ ART. 289 Luarea de mită

(1) *Fapta funcționarului public care, direct ori indirect, pentru sine sau pentru altul, pretinde ori primește bani sau alte foloase care nu i se cuvin ori acceptă promisiunea unor astfel de foloase, în legătură cu îndeplinirea, neîndeplinirea, urgentarea ori întârzierea îndeplinirii unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau în legătură cu îndeplinirea unui act contrar acestor îndatoriri, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică ori de a exercita profesia sau activitatea în executarea căreia a săvârșit fapta.*

(2) *Fapta prevăzută în alin. (1), săvârșită de una dintre persoanele prevăzute în art. 175 alin. (2), constituie infracțiune numai când este comisă în legătură cu neîndeplinirea, întârzierea îndeplinirii unui act privitor la îndatoririle sale legale sau în legătură cu efectuarea unui act contrar acestor îndatoriri.*

(3) *Banii, valorile sau orice alte bunuri primite sunt supuse confiscării, iar când acestea nu se mai găsesc, se dispune confiscarea prin echivalent.*

ART. 290 Darea de mită

(1) *Promisiunea, oferirea sau darea de bani ori alte foloase, în condițiile arătate în art. 289, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.*

(2) *Fapta prevăzută în alin. (1) nu constituie infracțiune atunci când mituitorul a fost constrâns prin orice mijloace de către cel care a luat mita.*

(3) *Mituitorul nu se pedepsește dacă denunță fapta mai înainte ca organul de urmărire penală să fi fost sesizat cu privire la aceasta.*

(4) *Banii, valorile sau orice alte bunuri date se restituie persoanei care le-a dat, dacă acestea au fost date în cazul prevăzut în alin. (2) sau date după denunțul prevăzut în alin. (3).*

(5) *Banii, valorile sau orice alte bunuri oferite sau date sunt supuse confiscării, iar când acestea nu se mai găsesc, se dispune confiscarea prin echivalent.*

ART. 291 Traficul de influență

(1) *Pretinderea, primirea ori acceptarea promisiunii de bani sau alte foloase, direct sau indirect, pentru sine sau pentru altul, săvârșită de către o persoană care are influență sau lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar public și care promite că îl va determina pe acesta să îndeplinească, să nu îndeplinească, să urgenteze ori să întârzie îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.*

II. Observații

1. Ca observație generală, cadrul legislativ în materia dreptului penal substanțial a fost supus unui amplu proces de reformă, actele normative adoptate fiind rezultatul cooperării inter-instituționale, cu implicarea puterii executive (*Ministerul Justiției, celelalte ministere și autorități cu atribuții în domeniu*), legislative și judecătorești (*Consiliul Superior al Magistraturii, Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție*).

Astfel, domeniul dreptului penal material a fost modificat în mod substanțial, prin adoptarea și intrarea în vigoare a *Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare*, precum și a *Legii nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal*.

În acest context, atât conținutul, cât și regimul sancționator al infracțiunilor avute în vedere prin inițiativa legislativă a fost analizat de

(2) Banii, valorile sau orice alte bunuri primite sunt supuse confiscării, iar când acestea nu se mai găsesc, se dispune confiscarea prin echivalent.
ART. 292 Cumpărarea de influență

(1) Promisiunea, oferirea sau darea de bani ori alte foloase, pentru sine sau pentru altul, direct ori indirect, unei persoane care are influență sau lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar public, pentru a-l determina pe acesta să îndeplinească, să nu îndeplinească, să urgenceze ori să întârzie îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Făptuitorul nu se pedepsește dacă denunță fapta mai înainte ca organul de urmărire penală să fi fost sesizat cu privire la aceasta.

(3) Banii, valorile sau orice alte bunuri se restituie persoanei care le-a dat, dacă au fost date după denunțul prevăzut în alin. (2).

(4) Banii, valorile sau orice alte bunuri date sau oferite sunt supuse confiscării, iar dacă acestea nu se mai găsesc, se dispune confiscarea prin echivalent.

ART. 295 Delapidarea

(1) Însușirea, folosirea sau traficul de către un funcționar public, în interesul său ori pentru altul, de bani, valori sau alte bunuri pe care le gestionează sau le administrează se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică.

(2) Tentativa se pedepsește.

ART. 297 Abuzul în serviciu

(1) Fapta funcționarului public care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, nu îndeplinește un act sau îl îndeplinește în mod defectuos și prin aceasta cauzează o pagubă ori o vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică. *)

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și fapta funcționarului public care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, îngrădește exercitarea unui drept al unei persoane ori creează pentru aceasta o situație de inferioritate pe temel de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, orientare sexuală, apartenență politică, avere, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă sau infecție HIV/SIDA.

ART. 298 Neglijența în serviciu

Încălcarea din culpă de către un funcționar public a unei îndatoriri de serviciu, prin neîndeplinirea acesteia sau prin îndeplinirea ei defectuoasă, dacă prin aceasta se cauzează o pagubă ori o vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.

ART. 300 Uzurparea funcției

Fapta funcționarului public care, în timpul serviciului, îndeplinește un act ce nu intră în atribuțiile sale, dacă prin aceasta s-a produs una dintre urmările prevăzute în art. 297, se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.

ART. 301 Folosirea funcției pentru favorizarea unor persoane

(1) Fapta funcționarului public care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, a îndeplinit un act prin care s-a obținut un folos patrimonial pentru sine, pentru soțul său, pentru o rudă ori un afin până la gradul II inclusiv se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică pe o perioadă de 3 ani.

(2) Dispozițiile alin. (1) nu se aplică în cazurile în care actul sau decizia se referă la următoarele situații:

a) emiterea, aprobarea sau adoptarea actelor normative;

b) exercitarea unui drept recunoscut de lege sau în îndeplinirea unei obligații impuse de lege, cu respectarea condițiilor și limitelor prevăzute de aceasta.

ART. 307 Deturnarea de fonduri

(1) Schimbarea destinației fondurilor bănești ori a resurselor materiale alocate unei autorități publice sau instituții publice, fără respectarea prevederilor legale, se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și schimbarea, fără respectarea prevederilor legale, a destinației fondurilor provenite din finanțările obținute sau garantate din fonduri publice.

(3) Tentativa se pedepsește.

către o comisie de specialiști (practicieni și cadre didactice) cu ocazia elaborării și definitivării *Legii nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal*. Cu acel prilej s-a realizat armonizarea prevederilor legilor speciale în materie penală cu principiile și noua reglementare în materia dreptului penal substanțial, cuprinse în *Legea nr. 286/2009 privind Codul penal*.

Modificarea, fără o justificare temeinică, care să permită un examen de fond și efectiv a rațiunilor care impun modificarea legislației penale, nu poate fi acceptată.

În ceea ce privește adăugarea unui spor de pedeapsă la infracțiunile sancționate potrivit inițiativei legislative, menționăm că acesta nu se justifică, având în vedere că, potrivit regulilor de drept penal, sporul reprezintă o măsură de individualizare a pedepsei în funcție de anumite elemente, cum ar fi spre exemplu existența concursului de infracțiuni sau existența unor circumstanțe agravante la săvârșirea infracțiunii. Or, nici în *Expunerea de motive*, nici în conținutul inițiativei legislative nu rezultă trimiterea la un astfel de element.

Mai mult, săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a profitat de situația prilejuită de o calamitate, de stare de asediu sau de starea de urgență, constituie circumstanță agravantă, situația în care se poate aplica o pedeapsă până la maximul special. Dacă maximul special este neîndestulător, în cazul închisorii se poate adăuga un spor până la 2 ani, care nu poate depăși o treime din acest maxim, iar în cazul amenzii se poate aplica un spor de cel mult o treime din maximul special. Astfel, săvârșirea oricărei infracțiuni în aceste condiții constituie o circumstanță agravantă generală, ce poate fi aplicabilă indiferent de actul normativ în care este prevăzută infracțiunea.

Totodată, precizăm că art. 31 din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/1999* este în prezent abrogat prin art. I pct. 11 din *Legea nr. 164/2019 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/1999 privind regimul stării de asediu și regimul stării de urgență*. Or, potrivit art. 64 alin. (3) din *Legea nr. 24/20002000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*², abrogarea are caracter definitiv, motiv pentru care intervenția legislativă propusă prin

² (3) Abrogarea unei dispoziții sau a unui act normativ are caracter definitiv. Nu este admis ca prin abrogarea unui act de abrogare anterior să se repună în vigoare actul normativ inițial. Fac excepție prevederile din ordonanțele Guvernului care au prevăzut norme de abrogare și au fost respinse prin lege de către Parlament.

prezentul demers legislativ nu poate repune în vigoare art. 31 sub forma propusă.

Având în vedere aspectele menționate, apreciem că nu se impune agravarea răspunderii penale în cazul infracțiunilor de corupție și de serviciu în situația săvârșirii acestora pe perioada stării de urgență prin completarea *Ordonanței de urgență a Guvernului nr 1/1999*.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Ludovic ORBAN

PRIM-MINISTRU

SENATUL ROMÂNIEI